AZTAG
JOURNAL QUOTIDIEN ARMÉN.
B. P. 587
BEYROUTH, Liban

Directeur - Propriétaire
HAIG BALIAN

ԳԻՆԸ
ՍԻՐԻՈՅ ամր. 550, վեցամսեայ 300 ՍՏ.
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ. տիկ. 7, վեցամսեայ 4 ոսկի

ԱԶԴԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ازتـــاك
جريدة سياسية ادبية اقتصادية حرة

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 8 1932
ԶԵՒԴԸ ՀԱՍՏ. 2.50 ՍՏ.

Ձ. ՏԱՐԻ | Ամեն առաւոտ պիտի ելլէ բերթիս սեօրեակից հասցէին | Տնօրէն — Խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵՍԵԱՆ | Չհրատարակուած նեռագիրները չեն վերադարձուիր | Թիւ 157 (714)

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԿԱՅՍՐՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆԸ

Անցած ամիս շատ կարեւոր ժողով մը գումարուեցաւ Օթօվայի մէջ, որուն մասնակցեցան անգլիական կայսրութիւնը կազմող երկիրներու ներկայացուցիչները։ Կարծողներ եղան նոյնիսկ թէ այս ժողովը պիտի կրնայ քանդել անգլիական գաղթավայրերու միութիւնը, Մեծն Բրիտանիան ենթարկելով ժանտատուճերու, եւ իսկապէս ալ լուրջ ժամհոգութիւններ կը տիրէին անգլիական շրջանակներու մօտ ժողովի աջդիւնքին շուրջ։ Բազմաթիւ բախուճերէ և վէճերէ վերջ, սակայն, ամիս մը շարունակուող այս ժողովը աւարտեց իր աշխատանքները խաղալ մթնոլորտի մը մէջ և ստորագրուեցաւ պատրաստուած համաձայնագիրը։

Օթօվայի ժողովին բուն նպատակն էր Անգլիոյ և Տոմինիոններու միջև տնտեսական յարաբերութեանց ճշտումն ու դասաւորումը և անգլիական միութեան ամրացումը։ Սակարկութիւնները ճիշդ մէկ ամիս տեւեցին և վերջացան որոշ արդիւնքներ ձեռք ձգելով։ Բոլոր ներկայացուցիչներն ալ համաձայնեցան տնտեսական ծրագրի մը շուրջ։ միայն Իրլանտան չի կրցաւ հասկացողութեան գալ, Անգլիոյ և իր միջև գոյութիւն ունեցող քաղաքական լարուած վիճակին պատճառաւ։

Դժուար է մէկ ակնարկով ամբողջովին պատկերացնել Օթօվայի խորհրդաժողովի նշանակութիւնն ու կարեւորութիւնը։ Անգլիա այս ժողովով նախաձեռնարկ կըլլայ աշխարհի ամենամեծ տնտեսական պլօքը ստեղծելու, որու շնորհիւ ան մէկ կողմէ պիտի բարձրացնէ և ամրացնէ իր կայսրութեան դիրքն ու ապագան, միւս կողմէ ալ պիտի ընկճէ իր մրցակիցները։ Եւ արդէն ներկայ գարուս մէջ ամենամեծ ստացուի կենքերը, տնտեսական զէնքերն են. բոլոր այժմու պատերազմները կը մղուին տնտեսական գետնի վրայ։ Անգլիոյ գերճարտարատեսականացած կղզին, շնորհիւ մաքսային սակերու բարձրացման և մղուած պայքարին չի կրցաւ իր արտադրութիւնները տարածելու համար չուկաներ գտնել և մասնաւորաբար տնտեսական անելի, կամ պէտք էր կանգ առնէր բոլորովին ճարտարարուեստը և արտադրութիւնը և կամ ալ չուկաներ գտնել։ Այլապէս օրէ օր բազմացող անգործներու ապրուստը հոգալ, կը նշանակէր պետական պիւտճէն ամբողջովին յատկացնել անոնց։ Անգլիոյ գլխաւոր չուկաները՝ Մայրագոյն Արեւելքի երկիրները, մեծ մասամբ խլուած են իրմէ տնտեսական մրցակցութեան պատճառաւ։ Աշխարհի բնակչութեան մէկ չորրորդը իր դրօշին տակ պահող Անգլիան կը գրկուէր կամաց կամաց անոնցմէ և մեծ կայսրութիւնը փլուզումի ճանապարհին մէջ էր։ Ահա Օթօվայի ժողովին նպատակն էր Անգլիոյ դրօշին տակ գտնուող երկիրներու միջև ստեղծել ազատ-փոխանակութիւն և դարձնել զանոնք տարածման ներքին մեծ չուկայ մը։ Մէկ խօսքով Անգլիան վերակազմելով իր կայսրութիւնը տնտեսական մեծ միութիւն մը կուզէ ստեղծել, երկու բեւեռներէն մինչև Հասարակաց, իր նախնիներու հսկայական պահեստներով և զարգացած ճարտարարուեստով հիմնելով երկրագունդիս ամենաուժեղ տնտեսական պլօքը։

Եթէ Անգլիան իր այս նպատակակէտին մէջ ձախողի, կորնցուցած կըլլայ իր պատմական դերը և աշխարհակալական դիրքը։ Որովհետեւ Ամերիկա և Ռուսիա իրենց գերարտադրութիւններով սկսած են խլել Անգլիոյ չուկաները, իր կայսրութեան հողամասերուն տնտեսութիւնը։ Ուրիշ բան չէ Անգլիոյ ըրածը. իր գլխուն տակ գտնուող երկիրներու միջև կը կնքէ ազատ-փոխանակութեան դաշնագիր մը եւ անոնց դռները կը փակէ օտար, այսինքն Ամերիկեան, Ռուսական և Եւրոպական արտադրութիւններու առջեւ։ կայսրութեան դրօշին ներքեւ գտնուող երկիրները ոչ մէկ նիւթ ներածելու պէտք ունին ուրիշ երկիրներէն։ Հետեւաբար իրենք իրենց մէջ կը կազմեն առանձին աշխարհ մը, ինքնաբաւ միութիւն մը։ Առանց այդ միութեան, ինչպէս ըսինք, Անգլիան, իր կղզիներով չի կրնար իշխել անսահման տարածութեան մը, որոնք մինչև այսօր անգլիական գրօշ կը կրեն։ Օթօվայի համաձայնագիրը եթէ ունէ պատճառով չի յաջողի, կամ տոմինիոններու միջև համերաշխութիւնը կատարեալ չըլլայ, ստիպողաբար պիտի քայքայուի Մեծն Բրիտանիոյ կայսրութիւնը։ Ջանատան հաւկագրաբար պիտի կիանայ Հաւա—Ամերիկեան Միութեան, իր տնտեսական ապահովութիւնը չի վտանգելու համար։ Նոյնը պիտի ընեն նաև իր միւս տոմինիոնները։ Այդ պարագային Անգլիան ալ պիտի ստիպուի միանալու եւրոպական միութեան, բաժանուած յառաջացնելով իր ներքին կազմակերպութեան մէջ։

*Օթօվայի համաձայնագրի ձախողութեան թէ՛ յաջողութեան պարագային, մեծամեծ անակնկալներու և փոփոխութիւններու կ'սպասուին։ եթէ Անգլիան յաջողի իր առաջադրութիւններուն մէջ, եւրոպան պիտի մատնուի անելի մը, որովհետեւ իր դէմ պիտի ունենայ տնտեսական երեք մեծ միութիւններ՝ Հաւա—Ամերիկեան, Ռուսական և Անգլիական։ 26 տնտեսական մարզերու կտրատուած Եւրոպան չի կրնար ի հարկէ այս հսկայ միութիւններու հետ մրցիլ։ հետեւաբար, Եւրոպան ալ ստիպուած չորրորդ միութիւն մը ստեղծելու պիտի աշխատի, համեւրոպական տնտեսական միութիւն։ երբ Անգլիա իր հպատակները հպատակէ իր տոմինիոններէն, առանց նըւիլ

Ջինական ազգայնականութիւն» քաղաքական կուսակցութեան մը գործունէութիւնները։

Զորրորդ, ազգայնականութիւն բառը կը մատնանշէ մարդային այն կացութիւնը և հատկանքը՝ այդ երկրի ժողովուրդի իբրեւ քաղաքացիներուն քէ իրենք ունեցած մեծ քաղաքակրթութիւն ունին և մեծ առաքելութիւն ուրիշ ժողովուրդներու նկատմամբ և պատգամ առ ժողովուրդներուն եւ ամբողջ աշխարհին։

Ազգայնականութիւնը, ներկայ յուզումնքի եւ չափազանցութեան այդ մեծ երեւոյթը, ծնունդն է երկու հին մարդկային երեւոյթներու որոնք են ազգութիւն եւ հայրենասիրութիւն։ պատմութիւնը մեզ կը ցուցնէ այն իրողութիւնը քէ մշակոյթ գտնուած են մարդկային հասարակութիւններ որոնք ազգութիւններ կրնան ներկայացնել այդ մասնակուլայ համար։ նոյնպէս հին ժամանակներէն մեզ յայտնի է այն իրողութիւնը քէ մարդիկ իրենց բնակութիւնը քէ մարդիկ իրենց գաւառի, երկրին հանդէպ ունեցած են մեծ սիրոյ եւ հաւատարմութեան զգացումներ։ Այդ երկիրի ժողովուրդի անունը կոչուած է հայրենասիրութիւն կը կոչենք արդի, նոր երեւոյթ մըն է մարդկային պատմութեան մէջ եւ որը կրնայ միայն բացատրուիլ մարդկային կեանքի կրած յեղաշրջումով։ 19րդ դարու վերջերը։

Թուելէ վերջ այն երկու ազգականները, մեզ անհրաժեշտ է վերլուծել զանոնք։

Հիմնի վիճակի ենք անդուլա վերլուծելու այդ երկու երեւոյթներն— Ազգութիւն եւ Հայրենասիրութիւն որ ծնունդ տուին ներկայ ամենօրեայ ազգայնութեան երեւոյթին։

Ինչպէս գիտենք, ազգ կը սահմանուի արդէն ժողովուրդ մը կամ մարդկային որեւէ հասարակութիւն որ նոյն լեզուն կը խօսի, որ հաստատուն պատմական աւանդութիւններ ունի և որ կը կազմէ կամ կը խորհի կազմել տարբեր մշակութային ընկերութիւն կամ քաղաքակրթութիւն. իրապէս չենք գիտեր այսպիսի հասարակութիւն պատմական և կենդանի նահանջական պատճառը. այսինքն քէ ինչ բանն է որ իրարմէ կը զանազանէ երկու ազգութիւններ և ինչ բան ազգութիւն ըսուածը կը բացատրէ. այս մասին չորս դասակարգի խորհողներ կան և չորս տարբեր կարծիքներ.

Երբեմներու գաղափարով, մարդկային ընութիւնը կը բացատրէ ազգութիւն կոչուած երեւոյթը. որոշ չափով այս չիտակ է որովհետեւ մարդս ընութեամբ ընկերական է եւ միշտ ալ ապրած ու կազուած է խմբերով և ազգութիւններն ալ որոշ համախմբումներ են. սակայն կայ սա կէտը քէ ազգութիւնները միակ համախմբումները չեն որոնց մէջ մարդ ապրած է եւ կազուած. ազգային չրջանակէն դուրս ալ մարդուս ընկերական ընութիւնը մշակման կերպով յայտնուած է կրօնական եւ տնտեսական եւ այլ խմբակցութեանց մէջ։

Երկրորդ գասակարգի խորհողներ ազգութիւն ըսուածը կը բացատրեն այլ խարհագրական գեանի վրայ. ասոնց համար աշխարհագրութիւնը կ'որոշէ ազգութիւններն եւ այս մասամբ չիտակ է. բացայայտ է որ Անգլիա եւ Ճաբոն կղզիներ են մեծ հողամասերէ անջատուած եւ քէ Միացեալ Նահանգները իր մեծ տարածութեամբ անկասկած տարբերութիւն ունի անգլիական, ճաբոնական եւ ամերիկեան ազգութիւններու կազմութեան մէջ. սակայն աշխարհագրութիւնը առանձին մեզ չի կրնար բացատրել քէ ինչու անգլիական կղզիները չորս տարբեր ազգութիւններ ունին. քէ ինչու Ֆիլիփեան կղզիներու բնակիչները ճաբոնցի չեն եւ կամ քէ ինչու Քիւմը կրնայի և ոչ քէ Միսիսիպիի գետը սահմանագիծ կը ծառայէ ամերիկեան և մեքսիքական ազգերու նայնպէս կայ այն իրողութիւնը քէ

Մ Ի Ա Ր Ի Կ Ա Յ Ի Ն Ա Հ Ա Ն Գ Ն Ե Ր Ը
ՕՔԻ ԴԵՐԻՆ ՄԷՋ

Վերնագիրը կը պատկանի պատկառելի Ամերիկացիի մը — Մերկուատան կ'ըսէ։ Շէյքսփիրի «Վենետիկի վաճառականը» կատագերգութեան գլխաւոր հերոսն է Շոյլօք, ցեղով հրեայ ու անգութ վաշխառու մը՝ որ երբ փոխառուն չի կրցաւ գրաւը ժամանակին բերել, անոր մարմինէն քիլօ մը միս կարել սպառնաց բռա պայմանագրութեան։ Ուրիշ հեղինակաւոր ձայներ ալ կը բարձրանան զեկուցներէ։ որոնք փոխուած հոգեբանութեան մը դրոյմը և ոճը ունին։

Այն Օգոստափառ ժողովը,— ծերակոյսը, որ Ուիլսընեան գաղափարակալ պարտութենէն իվեր յաժաորդէն կը մերժէր հին Աչխարհին քաղաքական ու տնտեսական դժուարութիւններուն հետ ոեւէ չփումի յանձնել, ու Նորվչխարհի անգորրութիւնը կ'փնտռէր՝ կատարեալ կղզիացումի մը մէջ, այսօր Դելֆեան պատգամախօսի նման աչխարհին կը ներկայանայ նոր ու խրախուսիչ պատգամով մը։ Միացեալ Նահանգներու հաւարակութիւնը իսեւ Եւրոպայի տագնապին ինքնաբաւի ժպիտն ու երգը կը ցուցադրէին ցարդ. բայց այսօր դէպքերու և թիւերու, իմ՛ հաչիւներու, ճնշումին տակ նոր խոզեր կը լսուին Ալանդեանի միւս ափերէն։

Եւրոպան պարտք ունի Ամերիկացիներուն հայրենիքին, մօտաւորապէս տասներկու միլիառ տոլար։

Համաչխարհային պատերազմն է պատասխանատուն այս ամէնի պարտքին։ Թնդանօթի գերադին որ 1914—1918ի պատերազմին ամէն մէկ օրը քսան հինգ հազար երիտասարդ կեանքեր հնձեց, նաև ռազմիկներու գրպանէն ամէն օր պարպեց քառասուն միլիոն սթերլինի հսկայ գումար մը։ Ու զարմանալի չէ որ Անգլիոյ ու Ֆրանսայի պէս մեծահարուստ երկիրներու տնտեսութիւնը չի կրցաւ աննախընթաց ձգտումին գիմանալ յաղողութեամբ, հակառակ անոր որ հանրային պարտքը կը հասնէր աստղաբաչխական թիւերու հասմեծութեան։ Ու եանգիները որ առիթէն օգտուելով աչխարհին գրեթէ բոլոր չուկաներուն տիրակալը էին, դրամի համար իրենը ձեռք կարկառող Դաչնակիցներուն մոռցան ոչ թէ մեկենասի այլ կրետոսի դիրքով։ Միջնակարգ մը մէջ երկրի չրջանակ կատարած բլլալու հէքեաթը, կթիայի ճաքորդութիւնն է այսօր։ Գիտութեան տուաճումները մարդկային ընկերութիւնները տեղի ունեցած են զարմանալի կանոնաւորութեամբ և արագութեամբ։ Արիւնալի ո՛չ մէկ գէպք կատրուած է պատերազմի առաջին օրը։ ու հազիւ քանի մը հրացանագութիւն Բուիլիոլ թագամասին մէջ։

Կէսօրէ վերջ, կարմիր դրօչակը կը ծածանի բոլոր հանրային չէնքերու վրան։ Հսկայ ամբոխ մը կը գիտուի Ծովակալութեան պալատին և կառավարական տոլմ որոնք պաշտպանուած են ծէօնքէրներու մի քանի զօրախումբերով և կիներու գումարակով մը։

Դէպքերու բերումով, յանկարծակիի եկած ամերիկեան կառավարութեան անդամները պատսպարած են, ձմեռնային կառավարատունը։ Ջէրէնսքի խոյս տուած է, կ'ըսուի թէ ռազմաճակատ մեկնած է, զօրագունդերը հաւաքելով Բէքրօկրատի վրայ յարձակելու համար։

Երկինքը կապարագոյն է, օդը ցուրտ։ Հիւսիսային լիճերէն ալնան մշուշներ կուգան խափանել նէվչյի գետաբերանը։ կարմիր զինուորներու քայլերը կը հնչեն փողոցներու սալայատակին վրայ. կարծէք կոխէին պղինձի վրան։ Արեւելեան հովը, կը ծեծէ հորիզոնը գիզուած ցած ամպերը, ինչպէս քամուկ մը կը ծեծեն։

Բրօնսթատ կը քալէ. 24—25 Հոկտեմբերի գիշերը, Գալթիկի նաւատորմիղին նաւաղները կը միանան Թրօցքիի բանտարկեալներուն։ Ջանունք կ'առոյնորդէ Տէպէնկօն, ըմբիշ նաւազ Տէպէնկօն, հանդարտ և ժպտուն, վայրագ և մեքսիկական յատկութիւններ ունեցող։ Օրօրա և Ջորիա Սվօպօտա յանձնաւորները Նէվչյի

«Թան» Սիւրիոյ նուիրուած յօդուածագրքի մը մէջ Ֆրանսայի «հովանաւորութեան հատատուելէն ի վեր այդ երկրին ժառանգական ժարզին մէջ ունեցած յառաջդիմութիւնները հետեւեալ կերպով կը պատկերացնէ.—

Պատերազմին սկիզբը Սիւրիա 90,000 աչակերտ ունէր, որոնց 65,000ը օտար վարժարաններու մէջ ուսում կ'առնէին։ Պատերազմի միջոցին օտար վարժարաններու մէկ մասը փակուեցաւ, և ընդհ. կրթական գործը խանգարուեցաւ պատերազմին յառաջ բերած անկանոնութիւններու բերմամբ։

Ձինադադարին սկիզբը միայն երկու մասնաւոր վարժարաններ իրենց գոյութիւնը կը պահէին։ 1919ի վերջերը արդէն անոնց թիւը 668ի կը հասնէր և 1931ի վերջը 1606ի բարձրացաւ։

Աչակերտներուն թիւը 1919ի վերջը 39 000 էր, իսկ 1930ի վերջը 129 000ի բարձրացաւ։ Պետական վարժարաններու թիւը այդ թուականին 642ի կը հասնէր 60 000 աչակերտներով։

Սիւրիոյ բնակիչները իրենք ուչիմ են և մեծ փափաք կը յայտնեն կրթութեան և ուսման ամենաբարձր աստիճաններուն հասնելու, որովհետեւ կ'զգան քէ իրենց քաղաքական ազատագրութիւնը իրենց կրթութենէն կախում պիտի ունենայ։

Այս միեւնոյն պատճառաւ ամբողջ Արեւելքի մէջ իգական սեռը հաւասար եռանդով կ'ուզէ օգտուիլ կրթութեան բարիքներէն, մանաւանդ որ կրթութեան չնորհիւ Արեւելքի կինը իր դարաւոր կապանքներէն պիտի ձերբազատուէր։ Այս ազգակներու չնորհիւ ամէն աստիճանի վարժարաններ բացուիլ սկրսան օտար կամ տեղացի կրթական հաստատութեանց կամ պետութեան կողմէ մատակարարուած։

Պետական կրթական գործը Արեւելքի ժողովուրդներուն կրօնական ըմբռնումներուն չատ չի համապատասխաներ։ Ամհատական զանազան հաստատութիւնները հաչւ աչքով չեն նայիր հանրային, այսինքն պետական վարժարաններուն։

Բայց նախնական ուսման ձրի բլլալը աղքատ դասակարգերու զաւակներուն խոչոր վարժարաններ յաճախելուն

ՍԻՒՐԻՈՅ ԵՒԼԻԲԱՆԱՆԻ ՄՏԱՒՈՐԱԿԱՆ ՎԵՐԱԾՆՈՒՆԴԸ

Այն վայրերը ուր բնակչութիւնը հոն մեծամասնութեամբ խլամէ. պետական վարժարաններուն աւելի չարգ կ'րնդունայութիւն։ Դաւսկոսի մէջ 1925ին հիմնուեցաւ համալսարան մը որ կը պարունակէ բժչկական, իրաւագիտական և գրականութեան ճիւղեր։ Անոր արժանաւոր ուսանողներ ճարելու համար 5 դիպուածով քաղաքներու մէջ գտնուած լիսէներու աստիճանները բարձրացան։

Ձիպլլ Տրիզի մէջ, որ ամենէն չեմամիացն էր, վարժարան յաճախող աչակերտներուն թիւը 100ին 91է։ Լիբանանի մէջ արհեստական ուսման աւելի զարկ տրուեցաւ։

Հասարակութեան մասնաւոր վարժարանները իրենց հասոյթներով մատակարարուելով, ժիչտ պիտէէի նեղութիւններով կը տառապին, որով անոնց յառաջդիմութիւնները բաղդատաբար սահմանափակ է և արդիւնքը միչտ աչանոնց աչակերտներուն թիւը 75 հազար է։ Իրարու մրցորդ այս կրօնական հաստատութիւնները իրենց այս կրօնական հաստատութիւնները իրենց անհատական վարժարանը ունենալու մարմաչէն բռնուած հազիւ կը հասնի նիւթական մատակարարութիւնը ապահովելու։

Բայց ամենէն աւելի օտար կրօնական կամ աչխարհական վարժարաններն են որ կարող ուսուցիչներով և լաւագոյն մէթոտներով օժտուած ըլլալուն, երկրին մեծ ծառայութիւն կ'ունենան կրթական մարզին մէջ, մանաւանդ Լիբանանի մէջ։

Ասոնք են որ արեւելքի ժողովուրդին մատչելութիւնը կ'ընծայեցնեն «արեւմտեան րմբռնումին։ Ասոնց թիւը 584 է 55 000 աչակերտներով. ասոնց մէջ 433ը ֆրանսական են 44,000 աչակերտներով. ասոնց մէկ մասը պատերազմէն վերջ բացուեցան, իսկ պատերազմէն առաջ գոյութիւն ունեցողներն ալ ընդարձակուեցան։

Ասոնց մէջ ժէզուիթներու Գէյրութի հաւալսարանը ամենէն փայլուն դիրքը ունի և պատերազմէն վերջ ա լաւելի

Թիւնը Քարլ Մարքսի վարդապետութեան իրագործումէն առաջ արդէն ընդանիք մը դարձուցին ու Թովմաս Մուրի «Իւթոփին» իւթոփի մը, անուրջ մը չէ ալ, և ինչ որ կը մնայ դեռ աւասանկան ժամանակներու եսապաչտութենէն պիտի ընդունի ճչմարիտ ռազմապետութեան մը ուղղութիւններուն իրագործումը։

Միացեալ Նահանգներու կղզիացումը չի կրցաւ դիրենք փրկել անգործութեան ապտնչէն, ոչ ալ անմատչելի կացոյց Թչուառութեան ու դժգոհութեան ծաւալուն ալիքէն։ Ամենուրեք մաքսային պատուարները սկսան հետզհետէ բարձրանալ, առևտրական փոխանակութեանց առջև յարաճուն խոչընդոտներ յարուցանելով։ Ջէնքով պատերազմը վերջ գտած էր, բայց անտեսական ոչ նուազ կործանարար ուրիչ պայքար մը սկսեր էր ուր մեր մոլորակի բոլոր կառավարութիւնները չանդգնութեան մէջ իրար կը գերազանցէին։ Եւ արդիւնքը չ'ուչացաւ ճերը աչխարհին ցորենի չտեւմանանները ուտելիքի առատութենէն լեցուած կը թափուին, անդին մարդիկ իրենց անօթի ընտանիքներուն համար հաց գտնելու գործ չեն կրնար գտնել, ինչպէս կ'ըսէ Հէնրըսըն, Ջէներկեցութեան Համաժողովին Նախագահը։

ՅՈՎՍԷՓ ՄՈՒՍԱՏԱՆ

(1) (Շար.)

ԳԱՐԱԿԷՕՋԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

Նիւ Եորի գժուռնայ օֆ Քոմերս օրաթերը կը գրէ.—

Առաջին անգամն բլլալով Ա. եւ Մ. Գարակէօզեան Տուն է որ իբրեւ գորգի ճարտարուեստի անգամ մը, պայմանագրութիւն սպացաւ Ռէտիօ Սիթիի կողմէ։ Այդ Տունն է որ պիտի ճալթայթէ գորգեր Միջազգային Շաժճօսական Սահինի, եւ Ռօքֆէյլր թատրոնին։

Ընտրութիւնը կայացած է յիսեալ Տան Գիւլիսեան կոչուած սեսակին վրայ, որ այս երկրին մէջ բանուած առաջնակարգ գորգերու կարգին է։ Անկա ուիլլըմ բանուածէ մըն է, քաւ, այսինքն բարձրարի, եւ պիտի հիւսուի մասնայատուկ գծագրութեան մը համեմատ որ սակաւին չէ որոշուած վիրջնականապես։

Գիւլիսեանի բանուածէին որակը հիմ բռնելով է որ անկա ընտրեցաւ նախընտրութիւնը։

Տարիներէ ասդին ոեւէ գործի համար այնչափ առաջարկ ներկայացուած չէր որչափ որ եղաւ այս անգամ գորգի պայմանագրութեան համար։ Երկրին մէջ գոնուող գորգի գործարաններուն գրեթէ ամէնն ալ իրենց պայմանները ներկայացուցին, ամէն սեսակ բանուածքներու մասին։ Ուիլլըմի ընտրութիւնը այդ կարգի գործ արտադրող գործարաններուն կողմէ ոգեւորիչ բարեացակամութեան արեւոյթ մը, ընդ որ ապրանքի մը ընկուճութեան ասիճանը ամենէն աւելի հանրային օճիռներու մէջ փորձի կ'ենթարկուի։

ժեծ ազդեցութեան տիրացած է եւ ամբողջ Արեւելքի մէջ կը ճառագայթէ իր ազատամիտ ուսուցման եղանակին չնորհիւ. ամէն կրօնքէ աչակերտներ օտար վարժարաններ կը յաճախեն։

Գէյրութի լիսէին 800 աչակերտները տարեր 17 կրօնքի կը պատկանին, որոնց մէջ երեք հինգերորդը իսլամ են. այս վարժարաններուն այնչափ սիրուած ըլլալուն պատճառը ան է որ անոնց ֆրանսացի ուսուցիչները ամէն ազգի և ամէն կրօնքի հանդէպ հաւասար յարգանք կը տածեն։

Ֆրանսա այս ժարզին մէջ կը յաւեսչ երկրին քազմազան ցեղերուն և կրօնքներուն մէջ ընդհանուր համերաչխութիւն ստեղծել։

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՃՈՒԽ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ
Պանդոկ ՅՕՎ ՏԱՅԻ ընդարձակ սրահին մէջ
ՏՀՈՒՐ ԷԼ-ՇՈՒԷՅՐ
Շաբաթ 10 Մեպտ. 1932 երեկոյեան ժամը 9-ին
Ի ՆՊԱՍՏ „ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ"Ի

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՀԱՅՈՒՀԻՆ

Հրատարակութեան խնդրանօք դրկուած է մեզ հետեւեալը.—

Մօտ ատենէն լոյս կը տեսնէ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՀԱՅՈՒՀԻՆ ամսաթերթը, ամբողջովին նուիրուած հայ կիներու զարգացումին, յառաջդիմութեան եւ իրենց սեռին յատուկ հարցերուն։

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՀԱՅՈՒՀԻՆ պատեհութիւն պիտի տայ հայ կիներուն որոճելու այն բոլորը, որ կրնայ հայ կնոջ գիտակցական դիրքը բարձրացնել նախ հայ ազգին յետոյ համայնական ազգերու մէջ։

Ամսաթերթը պիտի ունենայ գրական, գեղարուեստական, ազգային, գիտական առանձին բաժիններ ու անոր էջերէն պիտի խօսին ոչ միայն ՀՐԱՇԱՆ մասնագիտական կիներ, այլ նաեւ առաջին անհիկներ։ Թերթը մասնաւորապէս հիւրընկալ պիտի ըլլայ նոր սերունդներուն պատկանող կին գրողներուն։ Մանր եւ հոգեկան պատկերներ է ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՀԱՅՈՒՀԻՆ։

Նկատելով որ այս ձեռնարկով կուզուի սեղ գտնել համախմբուած ազգերու առաջդիմասէր կանանց կողքին, յիսոյս ենք որ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՀԱՅՈՒՀԻՆ բոլորն հայ կիներուն գուրգուրանքին եւ հպարտանքին առարկան պիտի դառնայ։

Այս ձեռնարկին իրական յաջողութեան համար հարկ է վճարումներ ըլլան կանխիկ եւ կանոնաւոր. իւրաքանչիւր հայ կին որ կը բաժանորդագրուի կամ բաժանորդագրուի կը գտնէ, ծառայած կ'ըլլայ իր ընկ դաժին եւ աջակցած իր սեփական յառաջդիմութեան։

Հիմնադիր—Տիկին
ՏԻԿԻՆ ՍԻՐԱՆ ՍԵԶԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՆ ԵՆ

Սուրիա եւ Լիբանան 2 Ս.Ո. տարեկան. Ամերիկա 2 տոլ. Արտասահման 50 ֆր.

Հասցէ.— Mme. SIRAN SEZA
c/o Dr. V. Potoukian
Rue Clémanceau, BEYROUTH (Liban)

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԷՋ ՄԸ

ԼԵՆԻՆ ԵՒ ԹՐՕՑՔԻ
ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՐՈՒԱԾԻՆ ՕՐԸ

Հոկտեմբեր 10էն մինչև 24 Լենին կը ժամափոխուի։ Տանչորս օր, ան գլխաւորէն մէկուկէս կը կենայ, սպասելով ապստամբութեան զոր Թրօցքի կ'անուանէ «անդամալոյծին արուած բռունցքի հարուած մը»։ Անհամբեր է, Թրօցքիի, Սթալինի, Ձէրժինսքիի, Ջէնովիեվի, Կամրնեվի ամէն օր դրկած նամակներուն, ոտնակներուն և պատգամներուն մէջ ժամհոգութիւնը ակնարկ է։

Ո՛չ, բարեբախտաբար Գէրէնսքի նաթալէօն մը չէ։ Բայց աւելի վտանգաւոր բան մը կայ. Թրօցքի իր ենթասպան չէ։ Ի՛նչ տարօրինակ մարդ է այս Թրօցքին։ Իր կողմնակիցներուն կարծածին պէս, տրտասուող քաղաքութեան մէր, խնամքութեան ստիճանի հասնող յանդուգն մա՛րդ մըն է քէ անխիղճ փառասէր մը, հպարտութեան դիմակին տակ ծածկուած վախկոտ մը, արկածախնդիր մը որ ո՛չ մէկ վտանգին առջև կ'նկրկի։

«Ահաւիկ խիզախ մարդ մըն էր, կը մտածէ Լենին։ Ա՛լ օրօշումը տուած է, պատրաստ է ամէն բանի։ Պետական հարուածին նախընթաց օրը, Թրօցքի գիտել կուտայ, «Վրէժխնդիր իլիչ, Լենին, աւելի հանգարտ էր և աւելի վճռակամ, կրնամ ըսել նոյնիսկ նուազ կասկածոտ»։ Ինչպէս միշտ, երբ ամէն բան ընելու պատրաստ է, երբ մէկու մը վստահ է ինքզինքը, այսինքն երբ գործ մը որոշած է, Լենին կը ձգէ որ ուրիշներ աչխատին, բանի մը չխառնուիր։ Դէպքերու պատասխանատուութիւնը տանձնելու ամենէն խիզախ կերպն է այս։ Նրկչոռներու խիզախութիւն։

23—24 Հոկտեմբերի գիչերը, Թրօցքի Լենինի լուր կը ղրկէ պատրաստ բլլալ։ «Վաղը պիտի կառարուի ամէն բան»։ Առտուն ժամը տասնի տասնները զրոյց կը չրջի քէ արտասովոր բան մը տեղի կ'ունենայ։ Լենին լուր կը պահանջէ։ Բազաքը տռեալի տակնուվրայութեան մը մէջ է։ Զրահապատ ինքնաչարժներ կարմիր դրօչակը պարզած, նաւաստիներով և բանուորներով լեցուն բեռնակառքեր, կեդրոնական հրապարակին վրայ խռնուած ամբոխը ճեղքելով կ'տեղնին մեծաձայն հնչմամբ։ Կարմիր բանակայիններու չարքեր գրաւած են նամակատունը, հեռագրատունը և հեռախօսական կեդրոնը, կայարանները, նեվչյի կամուրջները, կազմէքրները. քաղաքապետութեան ելեքտրական կեդրոնները, վերջապէս պետութեան գիտական և զանկերպութեան բոլոր խոցելի կէտերը։

Թրօցքի՝ կառավարութիւնը տապալելով չէ զբաղած, այլ գրուած է պետութիւնը։ Այս նոյեմբերեան մէջ է Թրօցքիի ապստամբական գիտութեան գագաթնիքը։ Գործողութիւնները տեղի ունեցած են զարմանալի կանոնաւորութեամբ և արագութեամբ։ Արիւնալի ո՛չ մէկ գէպք կատրուած է ապստամբութեան առաջին օրը։ ու հազիւ քանի մը հրացանագութիւն Բուիլիոլ թագամասին մէջ։

Կէսօրէ վերջ, կարմիր դրօչակը կը ծածանի բոլոր հանրային չէնքերու վրան։ Հսկայ ամբոխ մը կը գիտուի Ծովակալութեան պալատին և կառավարական տունը որոնք պաշտպանուած են ծէօնքէրներու մի քանի զօրախումբերով և կիներու գումարակով մը։

Դէպքերու բերումով, յանկարծակիի եկած ամերիկեան կառավարութեան անդամները ապստամբած են, ձմեռնային կառավարատունը։ Ջէրէնսքի խոյս տուած է, կ'ըսուի թէ ռազմաճակատ մեկնած է, զօրագունդերը հաւաքելով Բէքրօկրատի վրայ յարձակելու համար։

Երկինքը կապարագոյն է, օդը ցուրտ։ Հիւսիսային լիճերէն ալնան մշուշներ կուգան խափանել նէվչյի գետաբերանը։ կարմիր զինուորներու քայլերը կը հնչեն փողոցներու սալայատակին վրայ. կարծէք կոխէին պղինձի վրան։ Արեւելեան հովը, կը ծեծէ հորիզոնը գիզուած ցած ամպերը, ինչպէս քամուկ մը կը ծեծեն։

Բրօնսթատ կը քալէ. 24—25 Հոկտեմբերի գիչերը, Գալթիկի նաւատորմիղին նաւաղները կը միանան Թրօցքիի բանտարկեալներուն։ Ջանունք կ'առոյնորդէ Տէպէնկօն, ըմբիշ նաւազ Տէպէնկօն, հանդարտ և ժպտուն, վայրագ և մեքսիկական յատկութիւններ ունեցող։ Օրօրա և Ջորիա Սվօպօտա յանձնաւորները նէվչյի

(1) (Շար.)

Հայաստանի Կոմունիստական կուսակցության Կենտրոնական Կոմիտեի և Հայաստանի Կոմունիստական երիտասարդական միության Կենտրոնական Կոմիտեի օրգանը

Հրատարակվում է ամեն օր, բացի երկուշաբթի օրերից
Խմբագրության հասցեն՝ Երևան, Աբովյան փողոց, № 1
Հեռախոսներ՝ խմբագրության 24-56, 24-57, 24-58, 24-59
Տպագրված է Հայկական ՍՍՀ Պետական տպարանում

Ամերիկյան ռազմատենչ շրջանների ծրագրերը

Ֆրանսիայի ներկայացուցիչը ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի նիստում հայտարարում է, որ Ֆրանսիան ատոմային զենքի արտադրության գաղտնիքը չի ներկայացնելու

Նյու Յորք, 30 հունվարի (ՀԱՍ)։ — Անվտանգության խորհրդի նիստում Ֆրանսիայի ներկայացուցիչ Ալֆան հայտարարեց, որ Ֆրանսիան ատոմային զենքի արտադրության գաղտնիքը չի ներկայացնելու։

Ալֆանի հայտարարությունը ամերիկյան ռազմատենչ շրջանների ծրագրերի ձախողման ապացույց է։ Ամերիկյան ռազմատենչ շրջանները ատոմային զենքի գաղտնիքը ներկայացնելու պահանջով ցանկանում էին ստիպել Ֆրանսիային, որ վերջինս հրաժարվի ատոմային զենքի արտադրության գաղտնիքը պահելու իր իրավունքից։

Ալֆանի հայտարարությունը ցույց է տալիս, որ Ֆրանսիան ատոմային զենքի արտադրության գաղտնիքը պահելու իր իրավունքից հրաժարվելու մտադրություն չունի։

Ամերիկյան ռազմատենչ շրջանների ծրագրերը ձախողվեցին

Ֆրանսիայի ներկայացուցիչը ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի նիստում հայտարարում է, որ Ֆրանսիան ատոմային զենքի արտադրության գաղտնիքը չի ներկայացնելու

Նյու Յորք, 30 հունվարի (ՀԱՍ)։ — Անվտանգության խորհրդի նիստում Ֆրանսիայի ներկայացուցիչ Ալֆան հայտարարեց, որ Ֆրանսիան ատոմային զենքի արտադրության գաղտնիքը չի ներկայացնելու։

Ալֆանի հայտարարությունը ամերիկյան ռազմատենչ շրջանների ծրագրերի ձախողման ապացույց է։ Ամերիկյան ռազմատենչ շրջանները ատոմային զենքի գաղտնիքը ներկայացնելու պահանջով ցանկանում էին ստիպել Ֆրանսիային, որ վերջինս հրաժարվի ատոմային զենքի արտադրության գաղտնիքը պահելու իր իրավունքից։

Ալֆանի հայտարարությունը ցույց է տալիս, որ Ֆրանսիան ատոմային զենքի արտադրության գաղտնիքը չի ներկայացն

Սըր Ճօճ Սայմըն եւ Սըր Էրիճ Տրումընց նախապատրաստութիւններ կը տեսնեն համաշխարհային տնտեսական խորհրդաժողովին համար

Լոնտոն,— Համաշխարհային ա տեսական խորհրդաժողովը պատրաստելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովի նախագահ Սըր Ճօն Սայմընի և Ազգ. Գանձնակցութեան ընդհ. քարտուղարը Սըր Էրիք Տրումմընտ միջև կատարուած խորհրդակցութենէ մը վերջ, համաձայնութիւն մը գոյացաւ նախապատրաստական յանձնաժողովի երեք ելեմտագէտ և երեք անտեսագէտ անդամներու նշանակման համար։

Ելեմտագէտ փորձագէտներ պիտի ըլլան պ. Միւլլի (Զուիցերիա), պ. Գարանտքին (Լէհաստան), և պ. Ռիթթի (Ֆինլանտիա)։

Տնտեսագէտները պիտի ըլլան՝ պ. Տրինքլ (Հունգարիա) պ. Տվօրչէք (Չէխոսլաւաքիա) և արժանթինցի պատուիրակ մը որուն անունը տակաւին չհաղորդուեցաւ։

Ակկէց զատ, նախապատրաստական յանձնաժողովը՝ որը հաւանաբար ծրագրէ պիտի գումարուի յաջորդիկայ Հոկտեմբերին, իր մէջ պիտի ունենայ երկուքական պատուիրակներ Մեծ պետութեանց ամէն մէկէն, Միացեալ Նահանգներէն ալ մէկը ըլլալով, և երկու պատուիրակներ նշանակել միջազգային հաշուեյատկար գրասեան կողմէ։

ՋԱՎՋԱՎԱՁԵԱՆ ՄԱՐԻՉՆԵՐ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԳՈՐԾ

Ջավզավաձեան Եղբայրներու հրդեհի ենթարկուած մարիչները, շինուած պղինձով ապահովուած են 20 ֆիլօկրամ ճնշումի մը համար։

Անոնք արձանագրուած են քաղաքապետութեան անօրէնութեան մօտ և ճանչցուած Ֆրանսական բեհճիք ծանձնախումբի կողմէ։

Այս մարիչները այնքան ներկայանալի են որքան եւրոպական։ Գիները չատ ծայրայեղօրէն ժամն ու արդիւնքը գրեթէ վայրկեանական է։

ԱՋԳԱԿԻ ՏՈՂԱՐԱՆԸ

ՏՈՂԱՐԱՆ ԱՄԷՆ ԿԱՐԳԻ ԳՈՐԾԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
Դիմեցէք «ԱԶԳԱԿԻ Տղարանը» գիրք, պրօշիւր, հարաճեկան հաւրիրագիր, պահարակ, ճամակի թուղթ եւ առեւտրական ձեռագիրներ.
ԱՐԱՓ, ՍԱՔՈՒՐ, ԳԵՂԵՑԻԿ ԵՒ ԱԺԱՆ.
ՀՈՒՆ ՄՔԵՐՒԱ ԳԻՐԵՐՈՒՆ

ՊԱՏՈՒԱԿ ԼԻՒՔՍ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՊԱՏԿԱՆ ԱՐԱՆՑ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԵԱՆ
«ԼԻՒՔՍ»ԻՆ ՀԱՄԱՐ

ԽԻՍՏ ՕԳՈՒՏՈՒՆ ՍԵՆԵԱԿՆԵՐ
ՈՐ ԿԸ ԲԱՂԿԱՆԱՑ 1. 2. 3. 4. ՄԱՍԵՐԱԿԱՆԵՐԷ

1. ՀԱՐԵԼ ՁԱՁ, ՄԱՔՈՒՐ ԵՒ ԱՆԹԵՐԻ ՊՈՄԱՐՊՈՒԹԻՒՆ.
2. ԳԻՆԵՐԸ ԽՈՒՍ ՁԱՓԱԼԻՈՐ.
3. ՏՈՒՆ ՓՆՏՐՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ԱՄԷՆ ԴԻՒՐԻՔՈՒԹԻՒՆԵՐ.

Տէր եւ Տիկին Գ. ՊԱՐՏԻԶԳԱՆԵԱՆ

Տքթ. Բ. ԳՈՒԼԱԳԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ՝ ՆԵՐՔԻՆ, ՄՈՐԹԱՑԻՆ ԵՒ ՎԵՆԵՐԱԿԱՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

ՎԿԱՅԵԼ ՓԱՐԻԶԻ ՀԻՆԻԱԴԱՆՈՑՆԵՐԷՆ

Կը դարմանէ գիտական ամենավերջին մեթոտներով, քոճերու, սեռամոխի, ադիճներու լեարդի ամէն տեսակ հիւանդութիւններ: Հին եւ նոր գերմանիզութիւնը իր բոլոր բարդութիւններով, ինչպէս նաեւ Ֆրանկախ եւ մորթային հիւանդութիւններ:

Առագ, արմատական եւ բարեխիղճ դարմանում:

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր, բացի կիրակիէ, իր նախկին դարմանատան մէջ. ժամը 8—12 եւ 2—6ու մասնաւոր ժամադրութեամբ:

Երեքշաբթի օրերը, ժամը 2—5 վկաեալ ՍՂԱՒՍՆՆԵՐՈՒ ՀԻՒ
ԺԱՌ Հատուկ փողոց՝ թիւ 8

Տ՝ՕՔԹ. ԳԷՈՐԳ ԿԷՐԿԷՐԵԱՆ

Վկայեալ Lauréat Բարկլն Interne եւ ա.ժմ ստացուն ՍՏԱՆԻՍԼԱՍ յ՛ին Ֆրանսական հիւանդանոցի ԱՋՔԻ, ՔԹի, ԿՈԿՈՐԴԻ, ԱԿԱՆՋԻ և ԳԼՈՒՈ հիւանդութիւններու բաժնին:

Հիւանդ կ'ընդունի կէսօրէ վերջ ժամը 2—6

իր գիւղին մէջ rue de Damas, No. 15

Հիւանդներ ուղղակի հիւանդանոց կ'ընդունուին իր կողմէ տրուած մուտքի բարոյով:

Ազքատ հիւանդներու ձրի դարմանում, ամէն օր կէսօրէ առաջ ժամը 10—12, հիւանդանոցի դարմանատան մէջ:

Կարի եւ Ձեւագիտութեան Դասընթացք

ՏԻԿԻՆ ՄԱՌՒ ԵՐԱՄԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ԴՒՐՋԱԿՈՒՀՒ

ԲԱՐԻՁԷՆ ԵՒ ՎԱՃԻՆԿԹՕՆԷՆ

Կարի եւ ձեւագիտութեան մասնագիտուհի, Տիկին Մառի Երամեան կը վերադառնայ իր առհասարոցը, Մեծ Սեհրայի դիմացը No. 78 տան երկրորդ աշկը:

Երեք ամսուան միջոցին կը սորվեցնէ ամենավերջին ճոռաձեւութեամբ, կար եւ ձեւագիտուհին իր բոլոր բարդութիւններով եւ արդիական մեթոտներով, Droit-fils մեթոտով: Իր աշակերտուհիներ կ'օժտեն Քարիգի ազատարհածոնոր Académie Daydou վկայականով:

ՀՐԱՇԱԳՈՐԾ ՄԱՐԴԸ

ԷԼ ՀԱՅ ՍՈՒՀԱՍԵՏ ՊԷՅ ԷԼ ՖԷԼԷՔԻ

Փութացէք առնելու անոր կարծիքը ձեր բոլոր փափաքներուն համար։ Ան կը հանդարտեցնէ բոլոր չուարած և ապրուած մազերը և կը վերադարձնէ անոնց փափաքածները՝ կ'իյնէ բոլոր ոգիներուն. հիմնովիզով կը կարդայ մարդուն ճակատագիրները. ձեռքի գծերէն կը կարդայ մարդուն անցած, ներկայ և ապագայ կեանքը. կրնայ հաւկ-ալ ամուսնութեան, ճամբորդութեան, սիրոյ, առեւտուրի, քննութեանց և այլն բոլոր գաղտնիքները։ Այս բոլորը կը ցուցնէ մարդուն, կարծես թէ գրուած ըլլան թուղթի մը վրայ։ Կնոջ և ամուսնոյն միջեւ եղած դժուարութիւնները ու ապրումներ կը լուծէ Աստուծոյ Սուրբ անուններովը եւ Ասիրիական եւ Եւրոպական գիտնականներու փորձառութիւնները օգտագործելով։

Տիւր եղողներուն ուրախութիւն և հանգիստ կը պատճառէ. ղային և մասային հիւանդութիւնները կը դարմանէ։ Այս բոլորը մեծ յաջողութեամբ կը կատարէ։ Փորձը ամենամեծ փաստն է. անգամ մը այցելել բաւական պիտի ըլլայ։

ՀԱՍՑԷ.— Գեյրութ, Հանդէմ Ղամի փողոցի արեւմուտքը, Ֆրանսական հիւանդանոցին մօտ, թիւ 9 բնակարան։

ԱԶԴԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ա.— Անոնք որ կուգան, իրենց մտքը պէտք է գրեն թուղթի մը վրայ և պէտք է պահեն.

Բ.— 1000 ոսկի կուտայ ան, եթէ չի կարենայ ճշդութիւնը գիտնալ ենթակայի միտքը. գրուած արաբերէն լեզուով միտքերը չխօսնելու համար հարցումի սիրոցին.

Գ.— Այցելութիւնը երկու ոսկի է։

ԳԱԲՐԻԷԼ Թ. ԹԷՐԶԵԱՆ

(ԵԼԵՔՏՐԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ)

ՀԻՄՆԱԴԱԾ 1921 ԻՆ Գոլիս-Բերթ

Եիսս դիւրասպասելի պայմաններով կը կատարենք ամեն կարգի ելեֆտրական լոյսի գործողութիւններ (Intsallation), ինչպէս նաեւ մօթոր եւ ջրնամօճներ։

Վաճառատունս կ'սպասենք նաեւ բոլոր ելեֆտրագործիքներու ճոռոգութիւններ։ Մասնաւոր սպասարկութիւն բնակարաններու ելեֆտրա-ճոռոգմանց։ Վաճառատուն Philips եւ Lux ելեֆտր. լամբերու եւ ամեն տեսակ ելեֆտրական պիտոյքներու։

Վճարման դիւրութիւններ.

Հասցէ — Վ. Ուզունեանի գրասեն կից Գուրճ. B. P. 491

Ամենահանգստահ և ամենագնահ կօշիկները կը շինէ ՖՐԱՆՑ ՍԱՆՏՈՒՐ

ԿԵՂՐՈՆՑՏԵՂԻ՝ ՆՈՃՈՐ ՆՂԲՈՑՐՆԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

Տոկուն շինուած՝ վայելուչ տեսք հնչուն եւ քնաքաղցր ձայն

Ահա յատկանիշները

ՈՐՈՆՅՄԱՎ ԿԸ ՁԱՏՈՐՈՇՈՒԻՆ

ԱՓՕԼԼՕ ՓՕՆՕՆԵՐԸ

Հրապարակի վրայ գրտնել ոդ բոլոր մարքաներու հետ կը մրցին Աբոլլօ փօնօները։ Մանաւանդ վերջին նոր մօտէլները, որոնք հասած են արդէն, անզերազանցելի են իրենց տոկունութեամբ, վայելչութեամբ և ժամչելի գիներով։

APOLLO GRAMOPHONE Co. Ltd
(of London)

ԱՓՕԼԼՕ՝ ՓՕՆՕՆԵՐՈՒ ԹԱԳԱՒՈՐԸ III

Կատարեալ համոզում գոյացնելու համար անգամ մը այցելեցէք

MAISON APOLLO, Rue de la Poste, BEYROUTH

Փարոպիճ եւ բանալ՝ ամէն ձեւի, անվիճելի օրակ եւ առաւելութիւններ գիւրամատչելի գին. վճարումի դիւրութիւններ։

Ընդհ. ներկայացուցիչ՝ Սիւրիոյ, Պաղեստինի, Անդրյորդանանի, Միջագետքի եւ նիսբոսի.— ԳՈՐԳԷՆ ՍԻՆԱՆԵԱՆ

KOURKEN SINANIAN, Boîte Postale 642, BEYROUTH (Syrie)

Քարլայլ ըսաւ անոր.

— Ո՛չ, Ճօյս, հոս պզտիկներուն քով պէտք է մնաս. Ճօյս չատ գոհ մնաց այս պատասխանէն և ուրախութեամբ դուրս ելաւ սենեակէն։

ՄԱՍ ԺԸ.

ՄՐ. ՏԻԼԻ ՁԵՌԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆԸ ԾԱՊԻԿԸ

Ծունիսի դեղեցիկ առաւօտ մը Ուէոթլին ցնծութեան մէջ էր։ Ժողովուրդը հագուած ու պճնուած լեցուած էր Սէյնթ Ճուտա եկեղեցին՝ ներկայ գտնուելու համար Մր. Քարլայլի և Գարպարա Հէրի պսակադրութեան հանդէսին։

Գօրնէլիա ինքզինքը միչտ սուգի մէջ զգալով եկեղեցի չերթալ որոշած էր։ Գօրնելիա կը մտածէր. ատոնց իմ ներկայութեան ալ կրնան կապուիլ։ Գաղտիկներուն երկրորդ մայր մը ունենալու դժբախտութիւնը մտածելով, Գօրնէլիա մեղքնալով անոնց, զանոնք իր տունը հրաւիրած էր։ Այդ միջոցին արդէն Միս Քարլայլ իր տունը փոխադրուած էր։

Մր. Տիլ այն օրը նոր պօճուճուած հագուստ մը, ճերմակ բաճկոն և կուրծքը բանուած չապիկ մը հագուած և ոսկի կոճակները դրած կը պատրաստուէր հարսանիք երթալու։ Ան ծերունի մարդ մը ըլլալով, հին սովորութեանց չատ յարգանք ունէր, որով պարտականութիւն համարած էր նախապէս Գօրնելիան այցելելով անոր չնորհաւորութիւն յայտնելը։ Ժամը 10ին Մր. Տիլ հասաւ Միս Քարլայլի սենեակը, ուր ան ձեռքերը ծունկերուվին գրգռուելով ըսաւ.

— Տունս երթա՞լ... տեղ մ'ալ չեմ երթար, իսթին պիտի մնամ.

Քարլայլ գլուխը չարժելով.

— Այդ կարելի չէ.

— Ո՞վ ըսաւ այդպէս.

— Ես կ'ըսեմ. Քեզ ուէ կերպով մեղադրել չեմ ուզեր, Գօրնէլիա, բայց սա կայ որ դուն միչտ տան մը տէրն ու տիրուհին եղած ես և այդպէս մնալ կուզես, այդ չի կրնար ըլլալ.

— Առաջ ինչու այդպէս չէիր ըսեր.

— Առաջ այս մասին անտեղեակ էի, փորձառութիւնը չատ բան սորվեցուց.

Գօրնէլիա տեսնելով որ այլևս անօգուտ է պնդումը, լացաւ և Գարպարայի ու իր եղբօր հասցէին կարգ մը խօսքեր ըսելով գնաց գտաւ Ճօյսը և ըսաւ.

— Ճօյս, պարոնը նորէն սխալ մը պիտի ընէ, այդ պատճառաւ Իսթլինէն պիտի մեկնիմ, ինծի հետ կ'ուզա՞ս, թէ ոչ հոս կը մնաս.

— Ճօյս զարմանքով ըսաւ.

— Ի՞նչ ըսիք, պարոնը ի՞նչ պիտի ընէ.

— Երկրորդ տխմարութիւն մ'ալ պիտի ընէ, ինքզինքը տիկինի մը պիտի կապէ, հասկցա՞ր, հո՞ս կը մընաս թէ ոչ ինծի հետ կուգաս.

— Օրիորդ, ձեզի հետ կուգայի, սակայն...

— Բայց... ինչ՞...

— Լէյտի Իշապէլի ըրած խոստումս։ Ան երթալու ատեն ինձմէ խօսք առաւ որ պզտիկներուն քովը մնամ.

— Հոս ուրիշ տիրուհի մը եկած միջոցին վատո՞ւ ես որ քեզ հոս ձգէ.

— Ուրեմն վերջը պատասխան կուտամ ձեզի.

— Այդ օր, Ճօյս ինգիրը պատմեց Քարլայլին և անոր կարծիքը չօչափեց։